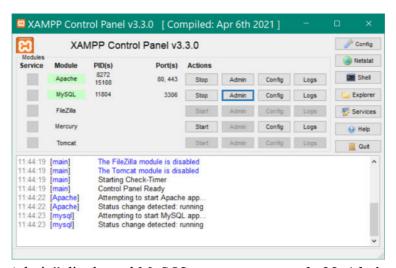
Informatică Aplicată 1 – Îndrumar de Laborator Capitolul 5 – Lucrul cu Baze de Date în PHP

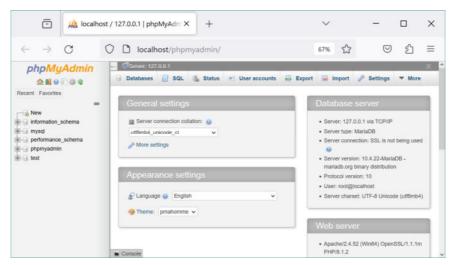
1) Utilizarea phpMyAdmin

În acest capitol vom vedea cum putem avea acces la datele stocate pe server într-o bază de date. Bazele de date sunt prezente în majoritatea activităților cotidiene, precum rezervarea unui bilet de tren sau avion, căutarea unor informații online, extragerea unei sume de bani de la bancomat, gestiunea studenților într-o aplicație online a universității etc. Desigur, pentru domeniul vast al bazelor de date este prevăzut un curs separat. Aici vom testa doar câteva exemple simple din domeniul bazelor de date accesibile prin Internet.

Pentru început, porniți XAMPP Control Panel și apăsați pe butoanele "Start" din dreptul Apache și MySQL. Modulele ar trebui să apară cu verde ca în figura următoare. MySQL este un server de baze de date, adică un pachet software care se ocupă cu gestiunea bazelor de date. Pentru a putea rula exemplele următoare, atât serverul de web Apache, cât și serverul MySQL trebuie să ruleze.

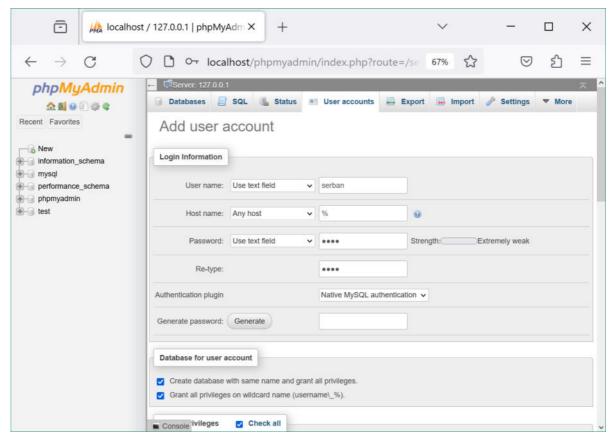

Apăsați pe butonul "Admin" din dreptul MySQL pentru a accesa *phpMyAdmin*.

Vom folosi aplicația phpMyAdmin pentru a accesa în mod grafic o bază de date, a crea o tabelă și a insera linii în aceasta. Fiind un capitol introductiv, nu vom aprofunda aici comenzile SQL necesare pentru a efectua aceste operații, ci ne vom baza pe interfața grafică a programului.

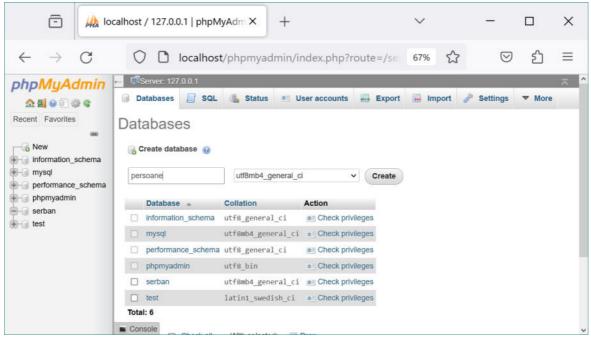
<u>Primul pas</u>: creați un nou cont de utilizator apăsând pe link-ul "User accounts" și apoi "Add user account".

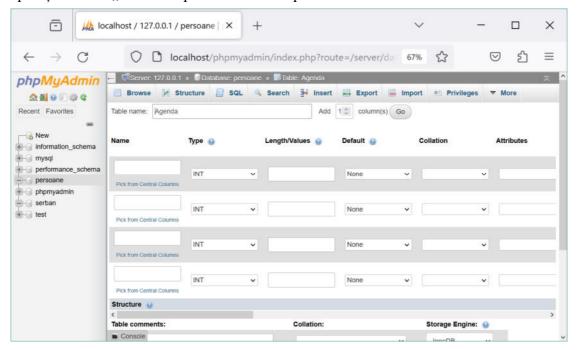
Alegeți un nume de utilizator și o parolă. Bifați opțiunile "Create database with same name and grant all privileges", "Grant all privileges on wildcard name (username_%)" precum și "Global privileges Check all". Apăsați pe "Go".

Pasul al doilea: creați o bază de date și o tabelă.

Apăsați pe link-ul "Databases", alegeți un nume pentru baza de date, de exemplu "persoane" ca în figura următoare, și apoi apăsați butonul "Create".

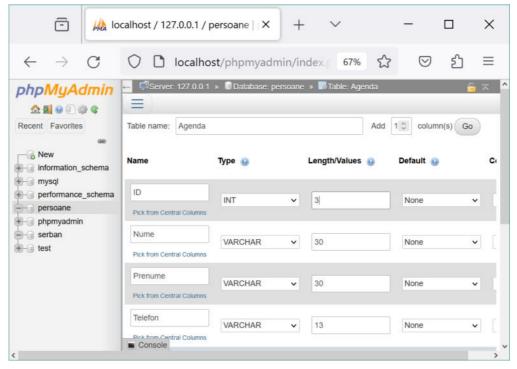

Sistemul va trece automat în fereastra în care puteți adăuga o tabelă la baza de date "persoane" creată. Alegeți de exemplu numele tabelei "Agenda" și lăsați numărul de coloane egal cu 4, apoi apăsați butonul "Go". Va apărea o fereastră precum următoarea:

Aici putem alege denumirea celor patru coloane ale tabelei, precum și tipul de date al fiecărei coloane.

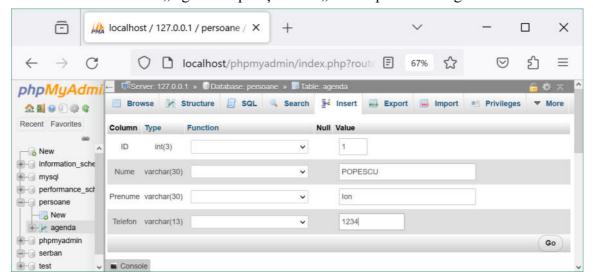
Alegeți următoarele coloane, în ordine: ID, Nume, Prenume, Telefon. Cu tipurile de date: INT pentru ID, VARCHAR pentru Nume, Prenume și Telefon. Câmpul "Length" semnifică numărul maxim de cifre sau caractere permis pentru fiecare coloană. Un exemplu de completare este următorul. Bifați căsuța "A I" (AUTO INCREMENT) pentru coloana ID.

Lăsați neschimbate celelalte opțiuni și apăsați pe butonul "Save" pentru a crea tabela. În acest moment am creat tabela "Agenda" în baza de date "persoane", dar tabela nu conține nici o linie.

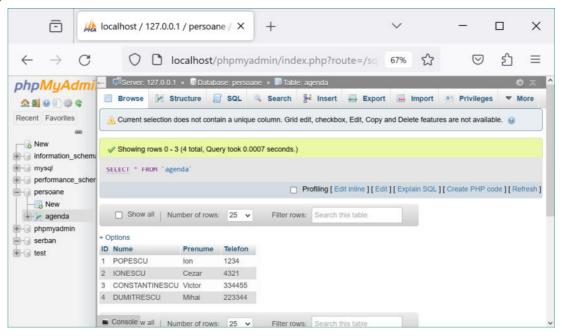
Pasul al treilea: inserați câteva linii în tabela "Agenda".

Pentru a insera linii în tabela "Agenda" apăsați tab-ul "Insert" precum în figura următoare.

Inserați datele la rubrica "Value", apoi apăsați butonul "Go" pentru a insera linia. Inserați măcar 4-5 linii în tabelă.

Pentru a vedea apoi conținutul tabelei, apăsați pe tab-ul "Browse". Vom obține o pagină precum cea din figura următoare.

2) Accesarea unei baze de date din PHP

PHP include funcții pentru accesul la diverse sisteme de gestiune a bazelor de date, cel mai utilizat de programatori fiind MySQL.

Începând cu versiunea PHP5 extensia "mysql" ce permite comunicarea cu serverul MySQL a fost îmbunătățită, noua extensie având numele "mysqli" (*MySQL improved*). Aceasta este extensia recomandată în prezent, extensia veche (mysql) urmând a fi eliminată din distribuțiile viitoare.

Printre îmbunătățirile aduse de mysqli menționăm: suportul pentru programarea obiect-orientată, suport pentru operații avansate cu bazele de date precum trimiterea de interogări multiple, interogări pregătite, proceduri stocate, tranzacții, capacități extinse de depanare etc.

Principalele etape în lucrul cu o bază de date MySQL sunt:

- Deschiderea unei conexiuni cu serverul MySQL.
- Selectarea bazei de date cu care se va lucra.
- Transmiterea de interogări SQL pentru definirea/manipularea datelor.
- Închiderea conexiunii cu serverul MySQL.

Toate aceste patru etape trebuie parcurse în ordine de fiecare dată când dorim să lucrăm cu o bază de date.

```
Conectarea la serverul MySQL

Se face apelând funcția mysqli_connect ce are următoarea sintaxă:

mysqli_connect(nume_server, nume_utilizator, parola, nume_baza_date);

Exemplu:

$db = mysqli_connect("localhost", "serban", "1234", "persoane");

if (!$db) {

exit('Conectare esuata: ' . mysqli_connect_error ());

}

echo 'Conectare reusita';
```

În cazul unei conectări nereușite, variabila \$db va primi valoarea FALSE. În această situație programul se termină cu un mesaj de eroare. localhost este numele serverului MySQL pe calculatorul local. Parola este cea stabilită înainte pentru utilizatorul creat.

Selectarea bazei de date

Se realizează cu funcția mysqli select db(legătură, nume baza de date).

În mod normal această funcție nu mai este necesară decât în cazul în care dorim schimbarea bazei de date specificate ca al patrulea parametru în funcția mysqli connect.

Exemplu:

```
$succes = mysqli_select_db($db, "persoane");
if (!$succes) {
    exit('<br>Nu se poate selecta baza de date: ' . mysqli_error($db));
}
```

Variabila booleană *\$succes* permite detectarea erorilor. După deschiderea unei conexiuni la baza de date, se poate testa apariția unei erori și cu: *if(mysqli errno(\$db))*.

Închiderea conexiunii cu baza de date se face apelând funcția mysqli close(\$db);

Executarea de interogări SQL

Funcția folosită pentru a trimite o interogare la server este *mysql_query(interogare)*.

Următorul exemplu arată modalitatea de preluare a rezultatului unei interogări:

```
$interogare = "SELECT * FROM Agenda";
$raspuns = mysqli_query($db, $interogare);
if (mysqli_errno($db))
      exit('<br>'.mysqli_errno($db).": ".mysqli_error($db)."<br>');
$N = mysqli_affected_rows($db);
echo "<br>Interogarea a returnat $N linii : <br>";
```

```
for($i=0; $i<$N; $i++){
    $linie = mysqli_fetch_row($raspuns);
    echo "<br>", $linie[0], " ", $linie[1], " ", $linie[2], " ", $linie[3];
}
```

Comanda SQL "SELECT * FROM Agenda" scrisă mai sus determină serverul de baze de date să returneze tot conținutul tabelei Agenda, adică toate coloanele și toate liniile.

Variabila \$interogare este folosită ca parametru al funcției *mysqli_query*, care va returna o referință ce va fi stocată în variabila de tip "resursă" \$raspuns. Tipul resursă este un tip de date special introdus în PHP4 pentru a păstra o legătură (sau o referință) către o resursă externă precum baze de date, fișiere etc. Astfel \$raspuns va indica zona de memorie în care se află rezultatul rulării interogării, rezultat la care putem avea acces folosind diferite funcții.

Una din funcțiile uzuale este *mysqli_affected_rows()* care va returna numărul de linii al rezultatului. Funcția care preia fiecare linie din rezultat este *mysqli_fetch_row()*. Variabila \$linie este un vector ce are ca elemente valorile fiecărei coloane din rezultat, de exemplu: ID, Nume, Prenume și Telefon.

Opțional, dacă dorim eliberarea zonei de memorie utilizată pentru stocarea rezultatului interogării, putem apela funcția: *mysqli free result(\$raspuns)*;

Pentru a afla numărul de coloane din rezultat putem folosi funcția *mysqli_num_fields*, de exemplu: \$ncol = mysqli num fields(\$raspuns);

Exercitiu:

Modificați programul anterior pentru a afișa doar primele 3 linii <u>într-un tabel HTML</u> cu bordura vizibilă, având capul de tabel: ID, Nume, Prenume, Telefon.

O variantă simplificată de a afișa rezultatul interogării de mai sus este următoarea:

```
while($linie = mysqli_fetch_row($raspuns)){
  foreach ($linie as $coloana)
     echo " $coloana ";
  echo "<br/>;
}
```

Bucla *while* se va termina când *mysqli_fetch_row* va returna FALSE (nu mai există linii). Instrucțiunea *foreach* are efect doar pentru variabile de tip vector; în exemplul de mai sus, variabila *\$coloana* va primi pe rând fiecare element al vectorului *\$linie*.

Dacă în loc de indici numerici (0,1,2,...) pentru coloane se dorește utilizarea indicilor de tip șir de caractere conținând numele coloanelor din tabelă, putem folosi funcția *mysqli_fetch_array*.

Exemplu:

Parametrul MYSQLI_ASSOC determină ca fiecare linie din tabel să fie preluată ca un vector asociativ, adică având drept cheie (indice) numele coloanei.

Observați de asemenea a doua modalitate de utilizare a instrucțiunii *foreach* cu sintaxa ... as \$cheie => \$valoare_element.

3) Interactiunea cu baza de date prin formulare HTML

O aplicație foarte utilă și larg răspândită este utilizarea formularelor HTML pentru a introduce date într-o baza de date, sau pentru a efectua diverse interogări (căutarea unei persoane, ștergerea unor linii din tabele, actualizări etc.).

Exemplu:

Salvați următorul cod HTML într-un fișier text cu numele agenda.html

```
<HTML>
<HEAD> <TITLE> Agenda telefonica </TITLE> </HEAD>
<BODY>
<h3>Introduceti datele</h3>
<FORM METHOD="GET" ACTION="agenda.php">
  Nume: <BR>
  <INPUT TYPE=TEXT SIZE=15 MAXLENGTH=20 NAME="nume">
  <BR>
 Prenume: <BR>
 <INPUT TYPE=TEXT SIZE=15 MAXLENGTH=20 NAME="prenume">
  <BR>
 Telefon:<BR>
 <INPUT TYPE="TEXT" SIZE=15 MAXLENGTH=15 NAME="telefon">
 <BR>
 <BR>
 <INPUT TYPE="SUBMIT" VALUE="OK"> <INPUT TYPE="RESET">
</FORM>
</BODY>
</HTML>
```

Formularul HTML de mai sus va trimite datele către scriptul din fișierul agenda.php următor:

Verificati în phpMyAdmin faptul că linia cu datele din formular a fost inserată în tabelă.

<u>Notă:</u> formularul și scriptul apelat de formular de mai sus folosesc metoda GET (doar ca exemplu, deoarece metoda recomandată este POST). Observați transmiterea perechilor (nume_variabilă, valoare_variabilă) în cazul metodei GET, prin intermediul adresei URL, de exemplu: http://localhost/agenda.php?nume=Pop&prenume=Ion&telefon=123

Câteva funcții MySQL suplimentare:

- \$reusit = mysqli_data_seek(\$raspuns, \$i);
 Funcția mysqli_data_seek permite poziționarea pointerului curent care indică linia din rezultatul obținut cu funcția mysql_query. Adică, putem indica ce linie din rezultat dorim să extragem prin apelul funcției mysql_fetch_row. Numărul primei linii este 1. Variabila \$reusit întoarce TRUE dacă s-a reușit setarea pointerului și FALSE altfel (pointer invalid).
- \$baze_de_date = mysqli_list_dbs(); În variabila de tip resursă \$baze_de_date vom obține lista tuturor bazelor de date. De fapt funcția are un comportament similar cu mysql_query, adică rezultatul poate fi obținut apelând funcțiile mysql num rows etc.
- *\$tabele = mysqli_list_tables(,,test'');*Vom obține lista tabelelor dintr-o bază de date, de exemplu "test". Variabila \$tabele este de același tip cu \$baze de date de mai sus.

4) Încărcarea de imagini pe server

Pentru a putea încărca imagini în baza de date trebuie întâi să realizăm o interfață de încărcare (upload) a unui fișier (de exemplu de tip imagine) într-un folder pe server.

Principiul este următorul: utilizatorul, sau clientul, aflat la distanță, are la dispoziție un formular prin care poate trimite un fișier de pe calculatorul local către server.

<u>Exemplu:</u>

```
Creați un fișier text cu numele upload.html și următorul conținut [1]:
   <HTML>
   <HEAD>
    <TITLE> Incarcarea unui fisier pe server </TITLE>
   </HEAD>
   <BODY>
    <h3>File upload</h3>
    <FORM METHOD="POST" ACTION="upload.php" enctype="multipart/form-data">
      Nume fisier: <BR>
      <INPUT TYPE=FILE NAME=nume fisier>
      <BR>
      <INPUT TYPE="SUBMIT" VALUE="OK">
    </FORM>
   </BODY>
    </HTML>
Formularul de mai sus conține un control de tip FILE (fișier).
Apoi, creati în folderul htdocs un nou folder cu numele imagini.
Creați un nou fișier text cu numele upload.php și următorul conținut [1]:
   <?PHP
   if ($ FILES["nume fisier"]["error"] > 0)
    echo "Eroare: ", $ FILES["nume fisier"]["error"], "<br>";
   else
    {
```

```
echo "Incarcare: " . $_FILES["nume_fisier"]["name"] . "<br/>echo "Tip: " . $_FILES["nume_fisier"]["type"] . "<br/>echo "Dimensiune: " . ($_FILES["nume_fisier"]["size"] / 1024) . " kB<br/>precho "Temporar salvat in: " . $_FILES["nume_fisier"]["tmp_name"];
}
echo "<br/>BR>";
if (file_exists("imagini/" . $_FILES["nume_fisier"]["name"]))
echo "Fisierul ".$_FILES["nume_fisier"]["name"] . " exista deja. ";
else
{
    move_uploaded_file($_FILES["nume_fisier"]["tmp_name"],
    "imagini/" . $_FILES["nume_fisier"]["name"]);
    echo "Fisierul a fost salvat in: " . "imagini/" . $_FILES["nume_fisier"]["name"];
}
?>
```

Fișierul specificat în formularul upload.html va fi trimis către scriptul upload.php, care îl preia prin intermediul vectorului predefinit \$_FILES. Observați modul de accesare a numelui, tipului, dimensiunii fișierului, precum și a locației temporare în care a fost stocat fișierul.

Fișierul este mutat în folderul imagini apelând funcția move uploaded file(sursă, destinație).

Putem de asemenea restricționa (cu un *if*), în scriptul upload.php, tipul fișierului (de exemplu la "image/jpeg") și dimensiunea, pentru a nu permite încărcarea oricărui fișier.

Probleme propuse

1) Realizați un formular HTML conținând 2 controale de tip text: cerere_sql și BD. Primul control va prelua o cerere SQL, de exemplu "SELECT * FROM Agenda", iar al doilea va prelua un nume de bază de date, de exemplu "Test". Realizați scriptul PHP apelat de formular care să: afișeze dacă s-a realizat cu succes conectarea la BD, dacă cererea a fost executată, apoi numărul de linii rezultate și afișarea acestora, dacă cererea a fost un SELECT.

Referințe

[1] http://www.w3schools.com/php/php file upload.asp